

Sygn. akt I C 117/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2013r.

Sąd Okręgowy w Lublinie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **SSO Krzysztof Stefaniak**

Protokolant: sekr. sądowy Agnieszka Michaluk

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2013r. w Lublinie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko P. K.

o zapłatę

I. uchyla nakaz zapłaty z dnia 13 grudnia 2012 roku wydany przez Sąd Okręgowy w Lublinie w sprawie I NC 293/12 w całości;

II. oddala powództwo;

III. zasądza od P. K. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 4 619 zł (cztery tysiące sześćset dziewiętnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

I C 117/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 26 listopada 2012 roku (data stempla pocztowego k. 21) powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

z siedzibą w W. wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwany P. K. winien zapłacić w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu zapłaty na rzecz powoda

z weksla kwotę 80.155,21 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia

16 października 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazano, iż powodowa spółka jest w posiadaniu weksla, którego wystawcą jest pozwany P. K.. Podniesiono, iż z uwagi na niewypełnienie zobowiązań pieniężnych istniejących w stosunku do powodowej spółki, uzupełniła ona przedmiotowy weksel in blanco na kwotę 80.155,21zł oznaczając termin jego płatności na dzień 15 października 2012 roku.

O wypełnieniu powyższego weksla powódka zawiadomiła pozwanego wzywając go jednocześnie do jego wykupu jednakże pozwany nie dokonał zapłaty wskazanej kwoty (pozew wraz z uzasadnieniem k. 2-3).

W dniu 13 grudnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Lublinie, w sprawie sygn. akt I Nc 293/12, wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym orzekając zgodnie z żądaniem pozwu (nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym k. 23).

Dnia 2 stycznia 2013 roku (data stempla pocztowego k. 32) pozwany P. K. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł zarzuty od powyższego nakazu zapłaty (błędnie nazwane sprzeciwem od nakazu zapłaty k. 27-29), zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwany podniósł, iż powództwo jest nie udowodnione bowiem brak jest jakichkolwiek dokumentów wskazujących sposób obliczenia kwoty dochodzonej pozwem a wskazanej na wekslu, ponadto z załączonych dokumentów nie wynika czy kwota wynikająca z weksla nie jest oparta na roszczeniu, które uległo już przedawnieniu czy też na roszczeniu, które uległo wygaśnięciu wskutek jego zapłaty, czy też w ogóle kiedykolwiek istniało. Pozwany podniósł ponadto, iż roszczenie powoda nie może zostać uwzględnione z uwagi na fakt, iż dostarczony towar nie spełniał wymogów jakościowych. Nadto pozwany wskazał, iż powództwo jest przedwczesne z uwagi na fakt, iż pozwany uzyskał ustną prolongatę przedłużenia terminu płatności do końca kwietnia 2013 roku. W przypadku uwzględnienia niniejszego powództwa, pozwany wniósł o rozłożenie zasądzonej kwoty na raty uzasadniając wniosek kryzysem na rynku hodowli drobiu, który spowodował zapaść w sprzedaży hodowanego drobiu (zarzuty k. 27-29).

W dniu 31 grudnia 2012 roku (data stempla pocztowego k. 46), powód wniósł o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanemu w dniu 13 grudnia 2012 roku przez Sąd Okręgowy w Lublinie, w sprawie sygn. akt I Nc 293/12 na rzecz (...) Sp. z o.o. jednocześnie wskazując, iż z dniem 10 grudnia 2012 roku nastąpiła zmiana nazwy powodowej spółki z (...) Sp. z o.o. na (...) Sp. z o.o. (wniosek k. 33-34).

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2013 roku Sąd Okręgowy w Lublinie nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanemu w dniu 13 grudnia 2012 roku przez Sąd Okręgowy w Lublinie, w sprawie sygn. akt I Nc 293/12 na rzecz (...) Sp. z o.o. (postanowienie k. 49). Zarządzeniem z dnia 10 stycznia 2013 roku wydano tytuł wykonawczy pełnomocnikowi strony powodowej (zarządzenie k. 51).

Wnioskiem z dnia 8 lutego 2013 roku (data stempla pocztowego k. 66) pełnomocnik pozwanego wniósł o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty wydanego w dniu 13 grudnia 2012 roku przez Sąd Okręgowy w Lublinie, w sprawie sygn. akt I Nc 293/12. W uzasadnieniu wniosku wskazano, iż pozwany wniósł skutecznie zarzuty od powyższego nakazu zapłaty, zaś otrzymał zawiadomienie o wszczęciu egzekucji na podstawie zaskarżonego nakazu zapłaty. Podniesiono, iż wyegzekwowanie przedmiotowego roszczenia w drodze egzekucyjnej narazi pozwanego na niepowetowaną stratę. Powództwo jest bowiem nie udowodnione, powód udzielił prolongaty w wykonaniu zobowiązania, a nadto dostarczał towary w gorszej niż ustalona jakości. Ponadto, zawiadomienie o zajęciu rachunku bankowego spowodowało trudności w realizacji transakcji handlowych z innymi podmiotami, co dodatkowo powoduje powstanie szkody w majątku pozwanego (wniosek k. 58-59).

Postanowieniem z dnia 10 czerwca 2013 roku Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił wniosek o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty wydanego w dniu 13 grudnia 2012 roku przez Sąd Okręgowy w Lublinie, w sprawie sygn. akt I Nc 293/12 (postanowienie k. 79).

Na rozprawie w dniu 13 listopada 2013 roku pełnomocnik powodowej spółki wniósł o umorzenie postępowania z uwagi na fakt, iż cała należność została wyegzekwowana od pozwanego w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego. Pełnomocnik pozwanego oświadczył natomiast, iż powództwa nie uznaje i wnosi o jego oddalenie (protokół rozprawy k. 86).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Powodowa spółka prowadzi działalność gospodarczą obecnie pod firmą (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą

w W.. Z dniem bowiem 10 grudnia 2012 roku nastąpiła zmiana nazwy powodowej spółki z (...) Sp. z o.o. na (...) Sp. z o.o. (odpis z Krajowego Rejestru Sądowego k. 37-45, postanowienie k. 35, zaświadczenie k. 36).

W ramach swojej działalności powodowa spółka dokonywała sprzedaży pozwanemu P. K. mieszanek paszowych do prowadzonej przez pozwanego hodowli drobiu. Zabezpieczeniem wszelkich roszczeń powodowej spółki o zapłatę należności z tytułu dokonanych sprzedaży

z odroczonym terminem płatności był weksel in blanco wystawiony i wręczony powodce przez pozwanego (weksel k. 19, deklaracja wekslowa k. 20).

Wobec nie wywiązywania się pozwanego z płatności za dostarczone mieszanki paszowe, w 4 października 2012 roku powodowa spółka uzupełniła weksel in blanco na kwotę 80.155,21zł oznaczając termin jego płatności na dzień 15 października 2012 roku. O wypełnieniu powyższego weksla powodowa spółka zawiadomiła pozwanego wzywając go jednocześnie do jego wykupu

(weksel k. 19, , wezwanie k. 15, potwierdzenie nadania k. 16, wezwanie k.17).

Z uwagi na fakt, iż pozwany nie dokonał wykupu weksla, w dniu

26 listopada 2012 roku powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wystąpiła na drogę sądową

z niniejszym pozwem i wniosła o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwany P. K. winien zapłacić

w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia nakazu zapłaty na rzecz powoda

z weksla kwotę 80.155,21 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia

16 października 2012 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania, w tym kosztami zastępstwa procesowego według norm przepisanych (pozew k. 2-3). W dniu 13 grudnia 2012 roku Sąd Okręgowy w Lublinie, w sprawie sygn. akt

I Nc 293/12, wydał nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym zgodnie

z żądaniem pozwu (nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym k. 23). Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2013 roku Sąd Okręgowy w Lublinie nadał klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty w postępowaniu nakazowym wydanemu w dniu 13 grudnia 2012 roku przez Sąd Okręgowy

w Lublinie, w sprawie sygn. akt I Nc 293/12 na rzecz (...) Sp. z o.o. (postanowienie k. 49).Zarządzeniem z dnia 10 stycznia 2013 roku wydano tytuł wykonawczy pełnomocnikowi strony powodowej (zarządzenie

k. 51).

Na podstawie powyższego tytułu wykonawczego, w dniu 28 stycznia 2013 roku, na wniosek (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. zostało wszczęte przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym

w Puławach postępowanie egzekucyjne przeciwko P. K. poprzez zajęcie rachunku bankowego oraz zajęcie nieruchomości P. K. (k. zawiadomienie k. 60, postanowienie k. 61, zawiadomienie k. 62, zawiadomienie k. 63, wezwanie k. 64).

W toku niniejszego postępowania, cała wierzytelność powodowej spółki została wyegzekwowana od pozwanego w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego (bezsporne, oświadczenie – protokół rozprawy k. 86).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane wyżej dowody. Prawdziwość i autentyczność dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy nie była kwestionowana przez żadną ze stron. Sąd z urzędu nie dostrzegł również jakichkolwiek podstaw do zakwestionowania ich mocy dowodowej. Przywołane dowody, w takiej konfiguracji stworzyły łańcuch dowodów niesprzecznych wewnątrznie, wzajemnie, logicznie się dopełniających. Zgodnie z treścią art. 328 § 2 k.p.c. Sąd jest zwolniony ze wskazywania przyczyn, dla których dał wiarę dowodom stanowiącym podstawę ustaleń faktycznych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlega oddaleniu.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że bezspornym w niniejszej sprawie był fakt, iż w ramach swojej działalności powodowa spółka dokonywała sprzedaży pozwanemu P. K. mieszanek paszowych do prowadzonej przez pozwanego hodowli drobiu, zaś zabezpieczeniem wszelkich roszczeń powodowej spółki o zapłatę należności z tytułu dokonanych sprzedaży

z odroczonym terminem płatności był weksel in blanco wystawiony i wręczony powódce przez pozwanego. Kwestią sporną pomiędzy stronami niniejszego postępowania była z kolei okoliczność czy powodowa spółka miała prawo wypełnić przedmiotowy weksel i czy nastąpiło to zgodnie z deklaracją wekslową i wolą pozwanego.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego niewątpliwie wynika, że weksel in blanco został wystawiony przez P. K.. Na podkreślenie zasługuje fakt, iż sam fakt zaciągnięcia przez pozwanego ważnego zobowiązania wekslowego nie budzi wątpliwości.

Z uwagi na powyższe, poczynić należy w tym miejscu kilka uwag na temat charakteru zobowiązania wynikającego z weksla in blanco.

Wskazać należy, że weksle wykorzystywane są między innymi dla zabezpieczenia wierzytelności oraz ewentualnych roszczeń o naprawienie szkody lub roszczeń o zwrot udzielonego kredytu, bądź roszczeń z innych umów. Osoba, której udzielane jest zabezpieczenie najczęściej otrzymuje weksel in blanco (art. 10 ustawy Prawo wekslowe), z upoważnieniem do jego wypełnienia przez wpisanie w nim kwoty, na którą opiewa zabezpieczona wierzytelność jako sumy wekslowej oraz dnia wymagalności zabezpieczonej wierzytelności, jako terminu płatności weksla, a także innych postanowień, niezbędnych w myśl art. 1 lub art. 101 Prawa wekslowego. Upoważnienie to stanowi element porozumienia osoby wręczającej weksel in blanco i jego odbiorcy. Jeżeli oświadczenie osoby wręczającej weksel in blanco ma formę pisemną, wspomniane porozumienie nazywane jest „deklaracją wekslową”.

W następstwie wypełnienia weksla in blanco zgodnie z porozumieniem, co do jego uzupełnienia powstaje zobowiązanie wekslowe osoby podpisanej na wekslu in blanco, o treści określonej w tekście powstałym na skutek wypełnienia. Odbiorca weksla in blanco uzyskuje zatem z mocy porozumienia uprawnienie do spowodowania powstania zobowiązania wekslowego osoby, która złożyła podpis na wekslu in blanco. Działanie to ma charakter jednostronnej czynności prawnej. Wynikająca z porozumienia osoby wręczającej weksel in blanco i jego odbiorcy ścisła więź pomiędzy zobowiązaniem wekslowym, a zobowiązaniem, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność, przejawia się w tym, że wierzyciel nie może z mocy weksla uzyskać w zasadzie więcej praw niż przysługuje mu w ramach stosunku, z którego wynika podlegająca zabezpieczeniu wierzytelność.

Należy w tym miejscu wskazać, iż zgodnie z ogólną regułą określoną w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne. Jednakże podnieść należy, iż wydanie wierzycielowi weksla, stwarza domniemanie istnienia wierzytelności wekslowej, w wysokości sumy wekslowej i przesuwa ciężar dowodu przeciwnego na dłużnika, gdy tymczasem w braku weksla dowód istnienia i wysokości wierzytelności obciąża wierzyciela (vide Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 24 listopada 2009 r. V CSK 129/09 Lex nr 688047).

A zatem zgodnie z powołanym wyżej orzeczeniem, ciężar dowodu przeciwko domniemaniu istnienia zobowiązania wekslowego (ciężar dowodu przeciwnego), obciąża dłużnika, a więc wystawcę weksla. Zatem to na pozwanym spoczywa ciężar dowodu w postępowaniu nakazowym zapoczątkowanym wniesieniem zarzutów od nakazu zapłaty (vide Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 października 2010 r. IV CSK 109/10 – Lex nr 898262 oraz Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 27 września 2012 r. VI ACa 383/12 – Lex nr 1223497).

W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy, to na pozwanym, jako dłużniku wekslowym spoczywał zatem ciężar wykazania nieistnienia, bądź nieważności zobowiązania wekslowego, czy też skutecznego podniesienia i wykazania zarzutu o charakterze formalnym, niweczącego roszczenie oparte na wekslu.

W toku niniejszego postępowania pozwany, będąc reprezentowanym przez profesjonalnego pełnomocnika obowiązkowi temu nie sprostął.

W zarzutach od nakazu zapłaty, koncentrując się na braku przedstawienia przez powoda dowodów dotyczących, istnienia oraz wymagalności i wysokości zobowiązania wynikającego ze stosunku podstawowego, oraz na twierdzeniu, iż towar dostarczany przez powódkę pozwanemu był gorszej niż ustalona jakości, pozwany w istocie nie podniósł żadnego innego zarzutu, nie kwestionował też twierdzeń powoda wskazanych w pozwie. Pozwany nie tylko nie przedstawił, ale nawet nie powołał żadnego dowodu, na tego rodzaju okoliczności faktyczne, które mogłyby uzasadniać w/w zarzut.

Na marginesie wskazać w tym miejscu należy, iż obie strony niniejszego procesu dysponują z pewnością dokumentami dotyczącymi wzajemnej współpracy, w tym rozliczeń finansowych i w ocenie Sądu zarówno powodowa spółka winna w pozwie przytoczyć dowody na poparcie swoich żądań

w zakresie wysokości sumy na jaką został wypełniony weksel, jak też pozwany winien przedłożyć w niniejszej sprawie dowody celem wykazania swoich twierdzeń i zarzutów. Zarówno jedna jak i druga strona wykazała bierność w tym zakresie.

Z uwagi zaś na fakt, iż w toku niniejszego postępowania pozwany dokonał spłaty całości zobowiązania w stosunku do powodowej spółki, zaś powodowa spółka wniosła wprawdzie o umorzenie postępowania z uwagi na jego bezprzedmiotowość zaś nie cofnęła powództwa w stosunku do pozwanego, Sąd orzekł jak w punkcie I wyroku.

Za podstawę rozstrzygnięcia w punkcie II wyroku o kosztach procesu Sąd przyjął określoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadę, że strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W niniejszej sprawie, za stronę przegrywającą sprawę należy uznać powodową spółkę. Cała należność została spłacona przez pozwanego w toku niniejszego postępowania zaś zaznaczyć przy tym należy, iż nie ma znaczenia dla tej oceny fakt, iż wyegzekwowanie należności nastąpiło w toku prowadzonego postępowania egzekucyjnego.

Zatem w tym wypadku do niezbędnych kosztów procesu należało zaliczyć wynagrodzenie pełnomocnika pozwanego w osobie radcy prawnego w kwocie 3.600,00 złotych zgodnie z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu oraz opłatę skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17,00 złotych- ustaloną na podstawie ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2006 roku, Nr 225, poz. 1635 z późn. zm.), łącznie 3.617,00zł (punkt II wyroku).

Z tych względów na podstawie powołanych przepisów, Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.